

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

бересне 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ЛОГІСТИКИ

спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Логістика»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання дenna
(дenna, заочна, вечірня)

розробник Поповиченко Ірина Валеріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Економіка логістики» є складовою освітньо-професійної програми «Логістика», підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Має статус варіативної компоненти циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів системного світогляду та спеціальних знань з економічної ефективності логістичної діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	22			22
практичні заняття	8			8
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсової роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				Залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у студентів професійних компетентностей у вигляді системи знань щодо економічних особливостей функціонування логістичних систем (ЛС): вивчення методів ефективного використання ресурсів в ЛС, формування витрат і цін на логістичні послуги, можливостей та методів зниження та управління логістичними витратами, а також розуміння шляхів підвищення економічної ефективності проектованих і діючих логістичних систем.

Завдання дисципліни:

- дослідити економічну суть логістичних процесів та їх впливу на конкурентоспроможність не тільки товарів і послуг, але і фірм – учасників інтегрованих ланцюгів поставок;
- опанувати методи оцінки логістичних витрат, їх обліку та аналізу;
- придбати навички планування економічних показників логістичних систем, аудиту та контролінгу, а також оцінки ефективності інвестиційних рішень в логістиці з врахуванням їх ресурсного забезпечення.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Економіка логістики» ґрунтуються на дисциплінах «Організація виробництва», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Логістика», «Бухгалтерський облік», «Методи прийняття управлінських рішень», «Операційний менеджмент», «Основи логістичного бізнесу», «Функціональна логістика».

Постреквізити дисципліни. Опанування студентами змісту дисципліни «Економіка логістика» дозволить здобувачам орієнтуватися в економічних проблемах функціонування логістичних систем та формах прояву економічної сутності логістичних процесів у ринковому середовищі; мати уявлення про джерела виникнення основних видів витрат в логістичних системах, сутність методів оцінки та управління (оптимізації) логістичними витратами; формувати показники оцінки економічної ефективності логістичних систем та шляхи її підвищення; здійснювати економічно обґрунтовані оцінки варіантів побудови

логістичної системи з урахуванням потенціалу організації та впливу факторів зовнішнього середовища, що обумовлюють різні види ризиків.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Економіка логістики» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі управління логістичною діяльністю або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів логістики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємоз'язків між соціально-економічними явищами та процесами.

ЗК4 – Здатність застосовувати концептуальні базові знання у діяльності менеджера.

ЗК6 – Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3 – Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту і логістики.

СК13 – Уміння здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти логістичними витратами, визначати їх вплив на фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

СК16 – Здатність до прийняття оптимальних управлінських рішень з логістики із використанням сучасних інформаційних технологій.

СК17 – Здатність здійснювати діяльність щодо логістичного обслуговування споживачів на національному та міжнародному ринках.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка логістики» студент повинен:

знати:

РН₁ – демонструвати знання і розуміння у логістиці та управлінні ланцюгами постачань на основі використання знань, вмінь та компетенцій;

РН₉ – демонструвати навички системно пов'язувати процеси закупівлі матеріальних ресурсів із виробництвом та збутом готової продукції, складуванням та транспортуванням, використовуючи принципи логістики.

вміти:

РН₃ - проектувати ефективні системи управління організаціями, встановлювати зв'язки між елементами логістичної системи.

РН₁₁ – використовувати у практичній діяльності методи наукового аналізу та досліджень для вирішення конкретних завдань та об'єктно-орієнтованого моделювання;

РН₁₃ – здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти логістичними витратами, визначати їх вплив на фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

РН₁₅ – вміти здійснювати діяльність щодо логістичного обслуговування споживачів на національному та міжнародному ринках.

Методи навчання – це різноманітні способи, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, надають можливість набути

заявлених компетентностей. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесний (пояснення, бесіда), наочний (ілюстрація, презентація), практичний (розрахункові вправи, розгляд та обговорення кейсів);
- за характером пізнавальної діяльності студентів – проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний;
- за логікою навчання – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Форми навчання: аудиторна (лекції, практичні заняття), позаудиторна, групова, індивідуальна.

1. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Економіка логістики					
1. Логістична інфраструктура підприємства: склад та характеристика	10	2			8
2. Логістичні витрати: сутність, види, управління та оцінювання	10	2			8
3. Фінансові потоки в логістичних системах і управління ними	14	4			10
4. Аналіз та аудит логістичної діяльності підприємства	14	4	2		8
5. Організація логістичного контролінгу на підприємстві	16	4	2		10
6. Ефективність та результативність логістичної діяльності та конкурентоспроможність підприємства	14	4	2		8
7. Методичні засади оцінки й управління логістичними ризиками на підприємстві	12	2	2		8
Усього годин	90	22	8		60

2. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1	Логістична інфраструктура підприємства: склад та характеристика	2
2	Логістичні витрати: сутність, види, управління та оцінювання	2
3, 4	Фінансові потоки в логістичних системах та управління ними	4
5, 6	Аналіз та аудит логістичної діяльності підприємства	4
7, 8	Організація логістичного контролінгу на підприємстві	4
9,10	Ефективність та результативність логістичної діяльності та конкурентоспроможність підприємства	4
11	Методичні засади оцінки й управління логістичними ризиками на підприємстві	2

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема заняття	Кількість годин
1	Lean-технології в логістиці	2
2	Розрахунок моделі «Точно-вчасно»	2
3	Вибір логістичних посередників з використанням експертних методів та елементів нечіткої математики	2
4	Оцінка результативності та ефективності логістичних бізнес-процесів підприємства	2

4. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	20
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	20
	Тема 1. Державне регулювання логістичної діяльності	5
	Тема 2. Методи управлінського обліку в системі логістичного контролінгу	5
	Тема 3. Аналіз підходів до розрахунків поточного та страхового запасів	5
	Тема 4. Логістичні канали в міжнародному розподілі	5
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Економіка логістики» здійснюється на основі результатів поточного контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення занятт. Основними методами поточного контролю є усне опитування та практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 4 бали. 1 практичне заняття – 1 бал);
- робота студента на практичних заняттях (максимальна кількість балів – 30 балів);
- студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм

розв'язання практичних задач – 30 балів. При обґрунтуванні і розв'язянні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання.

- При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач – 15- 29 балів.
- Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання – 1-14 балів.
- Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання – 0 балів.
- Конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях (максимальна кількість балів -15 балів): надання повного розгорнутого конспекту – 13-15 балів; якщо у конспекті допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-12 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 6-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-2 балів. Альтернативою конспектуванню розділів програми, які не викладаються на лекціях, є підготовка та захист презентації за певною темою. До презентації висувається 5 критеріїв - за кожний максимально по 3 бали: 1) логічна структурованість викладу матеріалу; 2) інформативність та релевантність; 3) наявність практичного прикладу; 4) якість захисту (відповіді на питання викладача та студентів групи); 5) дотримання регламенту доповіді (5-7 хвилин).
- Відповіді на тестові завдання (40 завдань) – за кожну вірну відповідь по 1 балу.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за видами поточного контролю змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять: пропущені лекції та практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві (реферат або презентація за темами занять за вибором студента) згідно з графіком консультацій.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бауэрсокс Доналд Дж./ Логистика: интегрированная цепь поставок / Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж. - М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2005. - 640 с.
2. Джеймс Р.Сток, Стратегическое управление логистикой / Джеймс Р. Сток, Дуглас М. Ламберт. - М.: ИНФРА-М, 2005. - 797 с.
3. Економіка логістики. Навчальний посібник за заг. ред. Є. В. Крикавського, О. А. Похильченко, / Є. В. Крикавський, О. А. Похильченко, Н. В. Чорнописька, О. С. Костюк, Н. Б. Савіна, С. М. Нікшич, Л. Я. Якимишин. Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2014. 640 с.
4. Крикавський Е.В. Логістика: компендіум і практикум. Навчальний посібник / Е.В. Крикавський, Н.І. Чухрай, Н.В. Чорнописька. – К.: Кондор, 2007. – 340 с.
5. Крикавський С.В. Логістика для економістів. Підручник. Друге видання, виправлене і доповнене. Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2014. 476 с.
6. Модели и методы теории логистики. Учеб. пособие / Под ред. Лукинского В.С. –

СПб:Питер, 2003. – 176 с.

7. Посилкіна О.В., Баєва О.І., Онищенко Я.Г., Сагайдак-Нікітюк Р.В. Економіка логістики: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Логістика» - Харків: НФаУ, 2018. - 251 с.

8. Савченко Л.В. Економіко-математичні методи в логістиці / Л.В. Савченко, К.М. Молчанова, М.Ю. Григорак. - К.:Логос, 2013. - 308 с.

9. Современная логистика, 8-е изд.: Пер с англ. / [Джеймс С. Джонсон, Дональд Ф. Вуд, Дэниел Л. Вордлоу, Поль Р. Мэрфи-мл.]. - М.: Издательский дом «Диалектика-Вильямс», 2016. – 720 с.

10. Тюріна Н.М. Логістика: навч. посібник / Н.М. Тюріна, І.В. Гой, І.В. Бабій. - К.: ЦУЛ, 2015. – 392 с.

Допоміжна

1. Практикум по логистике. Учеб. пособие / Под ред. Б.А. Аникина. - М.: ИНФРА-М, 1999. - 270 с.

2. Сергеев В. Й. Менеджмент в бизнес-логистике. - М.: Информ.-изд. дом «Филинь», 2003. - 772 с.

3. Логистика: проблеми и решения. Міжнародний науково-практичний журнал. – Харків, НВФ «Студцентр». Веб-сайт: www.logistika.in.ua

4. Дитман Дж. Пол. Новые идеи в управлении цепями поставок: 5 шагов, которые ведут к реальному результату / Дж. Пол Дитман, Джон Т. Менцер, Рубен Е. Слоун. - Изд-во «Альпина Бизнес Букс», 2015. – 240 с.

12. INTERNET – РЕСУРСИ

Для підготовки до аудиторних та практичних занять рекомендовано використання електронних ресурсів мережі Internet:

1. Сайт професійної спільноти логістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://logist.fm>
2. Сайт Українського логістичного альянсу [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://ula-online.org>
3. Електронна версія журналу «Дистрибуція і логістика» [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://logist.fm/journal/recent>

Розробник

(I. B. Поповиченко)

Гарант освітньої програми

(A. O. Черчата)

Силabus затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, управління проектами і логістики

Протокол № 3 від 20.09.2019 року